

Transilvania Românească

Red. și admi
Str. N. Filipescu
No. 14,
Alba-Iulia.

Apare
in fiecare
Duminecă

GAZETĂ NAȚIONALĂ INDEPENDENTĂ.

Abonamentul:

Pe un an 60 Lei
Pe 1/2 an 35 Lei
Anunțuri după învoială.

Proprietar și Director:

Doamna Caliopei Davidescu.

Abonamentul:

Aut rități pe an 100
America dolari 5

Christos a înviat

Doamne, glasul meu nu-i pentru cântec, Doamne, sufletul meu nu-i zidit pentru ură, Doamne, cugetul meu nu-i născut pentru patimi. Înaintea crucii pe care fiul lemnarului din Nazareth a fost răstignit între doi — tâlhari — a suferit pentru noi toți, săptămâna patimilor. — Înaintea deschisului mormânt, de unde fiul lui Dumnezeu — tatăl s'înălțat și a înviat — se pleacă smeriții mei ghe-nunchi spre rugăciune și între valurile sălbaticilor dușmani orbiți de patimi și de întunerecul necredinței și păgânismului, la care se închină — din sufletul meu isvorește azi rugăciunea către legile Tale drepte și vecinice:

— Doamne! iartă-ne noauă tuturor și iartă-le și lor cari nu știu ce fac.

Copleșit sub greutatea crucii în spre muntele Golgota, fiul lui Dumnezeu sau unul îndumnezeit — nu a cântat în potruva patimilor ome-nești setoși de răsbunare și s'a lăsat pe sine crucificat zicând acel frumos rămas bun lumii pămân-tești: — „Doamne iartă-le lor că nu știu ce fac” — și prin jertfa sângelui și vieții sale a dat dovadă de curățenia inimii sale, îndemnând lumea să iubească ca El și să creadă ca Dânsul. A îndemnat popoarele să creadă în credința cea noauă, — în creștinism, — bazată pe dragoste și pe frăția între oameni. Iar cei 12 apostoli au cutreerat pământul propovăduind cuvântul sfânt, care cuvânt și care credința a apărut neamuri și popoare, de urgia vremurilor trecute.

Glasul clopotului de aramă în-tărește azi din nou credința, sigilând frăție între neamuri, — glasul clopotului de aramă, prin vibrațiunile sale, înfige sulțiți de mustrare în cugetele și în sufletele epigonilor cari după atâtea secole propagă ateismul, necredința, păgânismul și răscoala între fii și credincioșii acelei credințe.

Astăzi e ziua învierii... Astăzi e ziua iertării... Astăzi e ziua sfântă, când și vechile învrăjbi și uri dispar, e ziua înfrățirii noroadelor creștine. Și cu această ocazie, a înălțătoarei clipite de sfântă și împăratească sărbătoare, dorind tuturor cetitorilor, binevoitorilor și pretinilor noștri — sărbători ferice le zicem:

— Christos a înviat.

LOGODNA REGULUI ALEXANDRU AL SERBIEI CU PRINCIPESA MARIOARA A ROMANIEI.

(Actualitatea.)

În mijlocul preocupărilor politice, provocate de schimbarea de guvern și anunțarea nouilor alegeri, precum și a grijilor ce le alimentează scumpirea tot mai excesivă a traiului, Familia noastră Regală a oferit țării prilejul unei noi orientări și a unei satisfacțiuni reconfortante, anunțând logodna frumoasei odrasle princiare, Marioara cu Regele Alexandru al Sârbilor, Croaților și Slovenilor.

Această veste a fost primită cu legitimitate bucurii, și a fost îmbrățișată de unanimitatea sufletului românesc. Și cauzele sunt multiple și de ordin cu totul diferit.

Dacă Principesa Marioara, cași toți ceilalți membri ai Familiei Regale, este iubită de toți românii pentru distincțiunea, irumusețea, bunătatea și bogăția sufletului Ei, nu este mai puțin adevărat că și Regele Alexandru era de mult cunoscut nouă, datorită virtuților Lui ostășești, a sacrificiului de Sine, a dragostei de Patrie și a înțelepciunii cu care domnește peste întinderile nemăsurate ale Serbiei Mari.

Vrednic soț al unei Principese care înobilează sângele de obârșie imperială cu po-doabe sufletești neprețuite, Regele Alexandru Karagheorghe-vici a oferit dela început frumoasele sale logodnice vâlul tainic al unui suflet poetizat de iubire și a împodobit ceremonia rigidă cu căldura unui suflet surprins de tainele dragostei.

Din primul moment El a asigurat pe logodnica Sa că, deasupra preocupărilor diplomatice cari orânduiesc din leagăne soarta odraslelor princiare, aduce ca dar al nunții cunoașterea deplină și prețuirea distinsă a calităților viitoare Regine, pe care a ales-o, pentru că mai presus de toate o stimează și o iubește de mult.

Și s'a întâmplat astfel ca, în locul unei ceremonii reci care pecetluiește o căsătorie convențională, să asistăm la o unire dorită a unei perechi regale ce întinde

deasupra granițelor sfânta legătură a celor ce își leagă soarta de sentimentul dragostei reciproce.

Atât ar fi de ajuns ca o sărbătoare intimă, ce se desfășoară în sânul a două familii regale, să ia proporțiile unei sărbători obștești. — Atât ar fi fost de ajuns pentru ca curățenia sentimentelor ce se întâlnesc în schimbul unor inele să induioșeze, să bucure, să înve-selească pe toți.

Dar, prin această Unire a celor două Case Domnitoare se mai consfințează încă un act frumos, al Unirii trainice între cele două țări mărite în urma cataclismului universal, a două țări vecine cari totdeauna au trăit în cea mai bună prietenie mai fiind și alte dăți unite prin legături de sânge, a două țări a căror soartă merge mână în mână, pentru că interesele lor sunt comune. Am împletit împreună, în două rânduri în ultimul deceniu, jertfele noastre de sânge; am suferit împreună pentru un ideal comun; am pribegit și am crezut în izbânda finală și ne-am bucurat laolaltă. — Granițele amândorora au spart ziduri și munți și au secat ape și s'au întins pe ogoarele semănate de naționalii lor. Amândouă sunt dornice de libertăți, de civilizație, de păstrare a bunurilor dobândite și de păzire neclintită a așezămintelor durate de tratatele de pace.

De azi înainte pe lângă legăturile vechi, pe lângă interesele comune, pe lângă aspirațiile gemene se asociază noul element al înfrățirii celor două

popoare brave, muncitoare și libere isvorât din unirea celor două Familii Regale.

Conștiente de însemnătatea politică a acestui act, cele două națiuni română și sârbă salută cu bucurie nestăpânită sărbătoarea ce începe la București, ca să sfârșească la Belgrad, văzând în ea încă o strajă puternică a apropierei ce nu o va mai turbura nici un alt eveniment, spre deplina fericire nu numai a noii Familii Regale, dar și a celor două popoare.

M. S. Regele Alexandru al Serbiei și A. S. Regală Principesa Marioara a României, Logodiți.

Foto Mandy.

Primăvara

Frează de muguri
Și 'n codru fâlos,
Cîrîpît de paseri
Și cîntec voios.

Izvoru cel pacinic
Încet murmurînd,
Se duce pe cale
O doină cîntînd.

Luna răsare...
În codru'i alai,
Florile joacă;
În lunci și pe plai.

În zorile zilei
Poveste ca 'n rai:
În țară sosit-a
Fecioara de crai...

Agitatori.

Partidul național se plânge că funcționarii au luat parte activă la alegeri, cu alte cuvinte că funcționari s'au amestecat în alegeri. — Faptul acesta ei îl infirează ca o crimă, când funcționari au alte convingeri decât partidul național și îl preamăresc ca un act eroic când funcționari fac propagandă pentru partidul național. —

În tot timpul alegerilor, simpaticul Dr. Cornel Dărămuș Prim-medical orașului Alba-Iulia a agitat toată lumea în contra partidului național-liberal. A pus la dispoziția partidului național automobilul său, zi și noapte a cutreerat satele, agitând spiritele în contra partidului național-liberal.

Ținuta această contrară dispozițiilor legilor, partidul național din Ardeal o consideră de o ținută patriotică, demnă de a fi răsplătită cu permisuri pentru exportarea alor două vagoane de slănină, pe cari le va trimite cumnatului său ofițer în armata lui Horthy, care i le va plăti cu coroane austro-ungare neștampilate. —

Cei, cari au blestămat ostașii armatei române, când au intrat în țară în Transilvania, ca s'o desrobească, trec drept eroi și martirii naționali, pe când sârmanii noștri Voluntari se consideră drept pretențioși și egoiști. Cei, cari și-au bătut joc de jertfa celor opt sute de mii, ponegresc cele douăsprezece mii de Voluntari, cari au voit să răsbune pe cele opt sute de mii de jertfe, și pe martiri neamului românesc din Ardeal. O tempora, o mores!

Conducători partidului național s'au unit cu groși și baroni ungurești și cu țărăniști bolșevici. Nouă treime, trifoi blestemat, trimete proteste Regelui. Patima și setea de putere i-a orbit. Ei nu voesc și nu pot se vadă rezultatul desastroos al agitației lor oculte, căci aderenți partidului național din Ardeal, astăzi sunt cu mult mai apropiați sufletește de Maghiari boeri, decât de țărânul român.

Groși și baronii ungurești, alături de conducători partidului național pretind independența Ardealului, căci care alt înțeles are forma consacrată de Vaida: *Ardealul pentru Ardeleni?*

Ardealul pentru Ardeleni înseamnă 4 milioane și jumătate de oameni în contra celor 8 milioane de maghiari. Din patru milioane și jumătate, un milion și jumătate poate fi considerat de trădători. Iată cum partidul național din Ardeal vrea să învingă cu 3 milioane un dușman de 10 milioane.

Recunoaștem dreptul oricui de a critica programul partidului național liberal, de a avea idei deosebite de ale noastre, dar pretindem un singur lucru să lupte în contra noastră pe teritoriul întregi României. —

Partidul național din Ardeal nici când nu a luat lupta cu noi pe teritoriul vechiului Regat, nici în Bucovina, nici în Basarabia.

Un partid român, care se restringe la un anumit teritoriu, se condamnă el însuși la moarte, căci prin această el însuși recunoaște, că este incapabil a da o ținută nisvințelor unui popor. —

Cerem și pretindem celea mai severe sancțiuni în contra tuturor celor, cari luptă contra unității sufletești a poporului român.

Tolerarea agitatorilor acestora, ar însemna complicitatea cu ei. — Minusculul și regionalistul partid național din Ardeal a declarat luptă fașșă partidului național liberal, deci devisa noastră numai una poate fi: *să-i zdrobim și strivim ca pe pui de năpărcă.* —

Videant consules. —

Epigramă

dedicată simpaticului meu prieten „Horia.”

De vrei să treci ușor matura

Să 'ntrebi pe Spătăceanu,

De unde să-ți procuri untura

Cu care-a uns acum'a anu.

Joma Nedelcu Crișanu.

Puterea

este știința, puterea este cartea, puterea este lumina minții și cultura sufletească de care dispune fiecare om, fiecare individ și fiecare popor în parte. Puterea științei va vindeca toate ranele sângerânde ale poporului nostru, însă această putere a științei azi se pare a fi cu mult mai defectuoasă, mai fără putere ca înaintea de război. Oamenii ridicăți prin știință și prin muncă cinstită, în lupta pentru apărarea cinstei lor, în decursul războiului au căzut în mizerie și să află mulți și azi în neputința de-a se ridica, în vreme ce o clasă de speculatori cu puțină idee de carte, sub masca de-a sprijini pe cei căzuți, de cari cei dintâi au fost nevoiți a se folosi, s'au introdus în societățile bune, devastând respectul ce li-se cuinea acestor înaintași și prin protecție și bani au ajuns a dirija post, fie în magistratură, fie în administrație, de care nici ideile nu au — ba uni dintre aceștia se pretind a fi chiar profesori ai timpului.

Ici colo întâlnești câte un băiețandru ieșit de prin ascunzișurile seminarelor unde se astrucase în timpul războiului și unde fusese bine apărat de brațele celor mulți cari au îndurat mizeria în fronturi și în lupte grele, și acești nesocotiți după ce le-a succes și lor a se freca de vreo fabricație de titluri, se cred îndreptățiți a batjocorii pe apărătorii lor de ieri.

Bătrânii au tot dreptul să-i pedepsească pe aceștia pentru multe fapte nesocotite, dar nu'i lasă inima și firea lor blândă de părinte. Câte odată mai răd și ei de caraghioslăcurile acestor mititei la minte și desconsiderându-i îi lasă în pace.

Deprinși cu hoinăritul de care s'au bucurat aproape toată viața, întâlnești aproape în fie care colț de stradă câte o haimana din aceștia înholbându-se la inscripții și la numirile străzilor și dacă capacitatea minții lor le succede a constata o eroare ortografică, fie chiar și pe o cruce; fac o gură de crezi că arde țara întreagă — atâta știu și ei căci la alte nu se pricep.

În câteva șire de mai sus am spus isprăvile folositoare cu cari se laudă câți-va preinși învățați ai noștri, pentru că am zis că; „puterea științei va vindeca toate ranele sângerânde ale poporului nostru”. Dacă însă multe puteri pe cari ne sprijinim sunt de felul celor de mai sus, atunci suntem în neplăcuta situație a da tot dreptul celor ce dau băieții la liceele streine pentru a învăța carte, iar, cei îndrept, ar fi datori să mai cerceteze din când în când magistrația, admistrația și corpurile didactice delăturând elementele cari nu numai că nu corespund, dar sunt chiar periculoase în viața crudă a tinerilor odrasle.

S'a dovedit chiar că un profesor materialiat a ajuns în ultimul grad de corupție sufletească, propovăduind ateismul în clasă și îndemnând elevii la greve. Dacă guvernul s'au direcțiile regionale vor suferi și pe mai departe aceste stări faptici, suntem gata a protesta cu ultima energie, mai ales că chiar și pe cale ziaristică a alunecat discuția ajungând și în mâna elevilor și distrugând respectul față de elev și profesor.

— **Cu multă bucurie** am primit promisiunea că va colabora la gazeta noastră, D. Petru T. Gădei magistrat și profesor de filozofie și poetică la Liceul din Huși D. Gădei este un vechi și bun scriitor bine cunoscut în vechiul regat, și apreciat mult. Asemenea mai primim din partea Dlui George Coman un tânăr cu mult talent promisiunea de-a fi un fidel colaborator. Cu aceasta ocazie am și primit o nuvelă „Zâna” pe care în numărul viitor o vom publica în întregime, de oare ce n-a avut loc. Le aducem și pe această cale mulțumirile noastre.

— **Din cauza prea multei materii** romanul Any va urma în numărul viitor.

— **Cercul stud. univ. Alba-Iulia**, cercul și stud. universitari din Șebes au aranjat în ziua de 17 Apr. 1922 (a 2-a zi de Paști) în sala Hotelului Dacia o serată dansantă, iar la ora 2 și jumătate vor da o reprezentație teatrală în sala Urania se va juca piesa „Chinul” în 3 acte de G.A. Florescu.

'Necunoscutei'

Scrisoare deschisă.

Eri te-am văzut pe stradă. — Fulgi mari, albi de zăpadă schimbau în căderea lor leneșă, culoarea hainei tale. Obrazul plin de viață îmbujorat de ger, arată trăsăturile unei adevărate fecioare neprihănite. La apropierea pașilor tăi energici, de o finețe rară am tresărit.

Inima mi-a început a bate cu mai multă putere și în tot trupul am simțit o înfrigorare nervoasă. Vorbii gesticulând rafinat, cu cineva care te însoția amabil și curtenitor. Surâsul de un farmec nevinovat ar tă multe înțelesuri de viață și poezie. — Privirea-ți blajină, mai mult iscoditoare, ca și vorba-ți cu sunete argintii, avea ceva asemănător zânelor din palatele fermecate, unde locuia cândva smei cu puteri de uriaș.

O clipă am rămas locului înmărmurit, — fascinat, — aerul

împunător de o măreție visată era în apropierea ta.

Te-am privit adânc . . . totul tău nu-mi era indiferent. Dar unde? . . . Pe când îmi înșirai amintirile . . . anii copilăriei bolnăvicioase.

Totul rog . . . hotărât — nu-mi venia nici o mică readucere aminte. Memoria desigur distrată, s'au era puțin interesată spre a-mi da concursul . . . Da! . . . ai fost desigur o iluzie a visurilor bune avută în ceasuri de prea mari bucurii.

Te priveam mereu, deși poziția locului nu-mi era îngăduită. Mișcările, zămbetul, cântecul melodios al vorbelor tale, părea că a fost cândva în apropierea mea. Acelaș scurt răspuns? . . . Dar când?

Să fie oare iluzia din visul misterios, întruchipată?

Să fiu eu tercicul care au propovăduit importiva celor mulți cari, spuneau că iluziile sunt numai simplele apanaje ale tinereții și că fiecărei iluzii ei corespunde o

deziluzie, ce o vedem numai la trezirea din visul nostru înșelător.

Ei spun, căci cu cât visul a fost mai frumos cu atât mai amară e deziluzia. — De iluzii nici odată nu m'am ferit la oricare altul ele mi-au fost hrana zilnică pe care o mistuiam mai ușor. Căci cum și-ar putea cineva închipui, că cineva va trăi departe de valsul acestor înșelătoare închipuiri?

Ce copilărie! Poate — Eu așa cel puțin cred.

Dar ai trecut așa de aproape de locul unde stau pironit, că parcă și acum îți simt respirații ușoară. N'am putut rezista ispitei și te-am privit cu toată curiozitate — obraznic cum obișnuți să ziceți voi. — Nu știu cine m'a îndemnat, să fac acest lucru — Ultimul val de parfum tare s'a revărsat în urmă-ți din haina-ți foșnitoare. Val binefăcător, ce mi-au iritat nările, și pe care l'am respirat adânc.

Te-ai uitat hănuitoare la mine, făcând o mică strâmbătură, un fel de . . . „ce-o mai îți vrând și asta?” Da aveai dreptul. Căci câți admiratori n'ai tu? — Și de ce ai mai adăuga la numărul lor încă unul? Răspuns, mai mult dojenitor. M'am depărtat — te-ai dus voioasă.

Nesocotința mea poate te-o fi supărat, de și poate nu era așa de condamnabilă. Fi bună, și iartă-mi-o, iar de ți-a plăcut primește-o din toată inima. E frumosul așa după cum îl pot arăta.

Plimbat de o vedere ciudată m'am pomenit pe o alee cu gropi mari. Pluteai ca un inger nevinovat înainte-mi. În halucinația mea te vedeam parcă, în dimineața întâieii primăveri când am început să simt să prețuiesc viața!

E mult timp de atunci, câte nu am trecut . . . eu am așteptat plin de încredere viitorul depărtat. În locul uitărei ce urma, să se aștearnă pe visul meu, a încol-

Ce e adevărul?

Iată chinătorul cuvânt a tuturor scepticilor din lume. Îl auzim în timpul cetirii patimilor Domnului nostru Iisus Christos, ni-l punem nouă înși-ne în momente de îndoială și chin.

Adevărul e produsul minții noastre și sistemizarea de adevăruri ne dă știința. Dacă simțirea noastră ar merge unison cu natura și inteligența nu ar fi nevoie să i se opună de multe ori, am avea simțimintele ca bază a întregii noastre vieți. Vieța noastră s'ar contopi în armonia universală. Simțirea și adevărul în deplină armonie le găsim sistematizate în religia și morală noastră. Binele moral care îl urmăresc acestea sunt un amestec de sentiment și judecată. Există însă o știință care se bazează numai pe sentiment. Aceasta este știința numită Estetică. Ea este cea mai universală și mai umană dintre științele noastre. Ea cuprinde principiile frumosului și plăcerea estetică. Obiectul ei sunt artele frumoase. Artele nu rămân numai la suprafață, ci intră în însăși firea lucrurilor interpretându-le, adăugându-le pecetea frumosului vecinic.

Cultură deplină, armonică, nu putem avea cultivând numai științele și neglijând artele. Sentimentele sunt alt fel, baza însăși a rațiunii noastre. Și bogăția sufletului crește, dezvoltând simțirea și educându-o pentru ajungerea binelui moral.

Ast fel frumosul, binele și adevărul nu se pot despărți și toate împreună ne dau idealul omului cult și perfecțiunea la care trebuie să tindem.

— **La conferința din Geneva, în ziua de 12 i. c. întrunindu-se comisiunea No 1 asupra afacerilor ruse, Cicerin a declarat că el nu vrea să colaboreze cu România și Japonia, cari i-au furat pe ne drept teritorii, nici nu va iscăli asemeni de delegații români și japonezi, pentru ceace, Cicerin, a și primit vii răspunsuri din partea Dnui Brătianu și Ischi.**

țit îndemnul de a te afla undeva. Negligența mea să fi fost mai norecoasă. ca întâmplarea, de a te fi allat? Îmi vine să plâng când gândesc la fericirea mea de azi.

Ceace simt nu-ți pot spune. Nu-ți cer nimic — nu pentru că n-am curaj; dar de ce ași fi pretențios. Fi tu, ca și până acum, cutrenitoare și lasă-mă, să te pătrund cu privirea mult — mult de tot. E singura rugămintă ce ți-o fac. Nu, așa că nu-ți cer mult? Fi în gândul meu și lasă-mă să rămân pentru tine ceace gândesc. Ce voiesc eu, nu te interesa.

Un semn al tău mă face fericit, cu toate că semnele tale sunt sfidătoare câte odată. — Nu căuta să mă cunoști mai mult, căci vei adăoga la aceasta, nu o bucurie ci o tristețe o descurajare. Lasă-mă, să te simbolizez în visarea mea și de acum înainte creind astfel întruchiparea frumosului tău, așa după cum te privesc și te cunosc din întâiul meu vis misterios.

Monoteismul.

O conferință instructivă.

Di E Zeflean, Profesor la Liceul Mihailu Viteazul din loc, a ținut o interesantă conferință în sala „Dacia” în Alba-Iulia, asupra monoteismului.

Di Zeflean e un adânc cunoscător a culturii clasice greco-romane și studiat amănunțit și textele biblice. Fără ca să facă digresiuni filosofice, metafizice, își pune întrebarea dacă din punct de vedere istoric se poate constata o evoluție a religiei? Constată, că la poporul evreu, trăind vieța nomadă a stepelor cu uniformitatea fenomenelor naturale, s'a născut sau s'a revelat mai întâiu ideea unui singur Dumnezeu, care era zeul național al poporului ales. În Canaay însă, trăind vieța agricolă, încep a se închina și ei la mai mulți Dumnezei. Numai Nazareii, cari continuau traiul nomad și profeții, cari se ridicau din Izrael de câte-ori erau amenințați de popoare streine, le aduceau aminte de pedeapsa lui Dzeu, pentru că s'au depărtat credința dela El. Dzeu însă nu mai e zeul național, care bate pe zeli streini, e un singur Dzeu al tuturor popoarelor, care trimite pe strein pentru ca să-i pedepsească.

Greco-Românii fiind popoare agricole și trăind în ținuturi frumoase și bogate au o mulțime de zei, dar în timpurile din urmă a culturii lor atribuțiunile zeilor încep să se confunde. O zeitățe înfațișă atribuțiunile a 5 sau 6 zeități, cu o vădită tendință spre monoteism, idee la care ajunseră filososii acestor popoare. În special filosofii stoici ca d. e. Epictet pe urmă Semeca au ajuns prelângă ideea unei singure durmități și la o morală, care se poate numi riguros, creștină. Nu e deci minune că s'a propagat, creștinismul. Insa Constantin cel mare — ia dat o organizație pentru ca să cucerească o lume.

Conferința a fost interesantă pentru că a cercat să aducă în

armonie, vechea cultură greco-romană cu cultura creștină care se înființa. Nici o religie nu poate rămâne dacă elipsită de sinceritate. Chestiunea e interesantă pentru orientarea noastră în problemele culturale și religioase. Iar înainte de toate am putea trage o învățătură: că religia noastră, dacă voește să fie sinceră trebuie să înlocuiască textele luate din testamentul vechiu cu morală filosofilor antici, căci cultura clasică e mai ușor asimilabilă ca cultura mozaică a vechiului testament.

Jacitas.

Informațiuni.

— **Joi în 13 c. s'a închis sesiunea extraordinară a corpurilor legiuitoare, cari nu se vor mai întruni decât la toamnă.**

— **Marele sculptor italian, Cesare Zocchi, a încetat din viață la Turin.**

— **Luptele din Asia Mică.** Athena. 12. (Comunicat oficial.) Pe frontul de la Dorylea, nimic nou. În regiunea Afion-Karahissar artileria greacă a bombardat tranșeele și efectivele inamice, cu mari pierderi pentru ele.

— **Cu începere de la 7 Aprilie 1922 se ridică măsurile contra ciumei, aplicate călătorilor și proveniențelor din Veneția.**

— **Camera greacă a aprobat împrumutul forțat de 1500 milioane drahme.**

— **Întoarcerea lui Venizelos în Grecia.** Relativ la întoarcerea lui Venizelos, coloniile grecești din America au răspândit svonul că Venizelos este chemat la Atena ca să confereze cu guvernul regelui Constantin. Svonul acesta, precum spune „Le Temps” este lipsit de orice temei. Venizelos se va duce probabil la Washington înainte d'a se imbarca pentru Europa.

— **Starea Principesei Elisabeta este staționară.** Temperatura rămâne foarte ridicată.

— **Pregătiri la Belgrad pentru căsătoria regelui Alexandru.** Programul căsătoriei regelui Alexandru prevede ca delegațiunea militară să se compună din: un voevod, nouă generali,

12 colonei, 102 maiori, 183 capitani 1970 subofițeri. Vor asista regimentele 25, 3 și 43. Fiecare raion militar va trimite o divizie de artilerie, un batalion de geniu, o escadriță de 12 avioane. În total vor asista 1801 ofițeri și 15,020 de soldați.

— **Ziarul „L'Humanité” reproduce proclamațiunea Internaționalei comuniste din Moscova, invitând pe lucrătorii tuturor țărilor să înceteze orice lucru pe ziua de 1 Mai, timp de 24 de ore.**

Tulburările în Irlanda. Lafayette, 11. Situația este neschimbată în Irlanda. Collins șeful din sudul Irlandei. Din discursul prenimtat la Wexford a declarat că, dacă extremiștii persistă în atitudinea lor actuală nu va putea fi evitat războiul civil, decât printr'un miracol.

Redactor: Cornel T. Russu.

O scrisoare . . .

Stimată Doamnă!

Înainte de toate, dați-mi voie, St. Doamnă, să-mi cer scuzele fiind atât de „obrasnic” că adesea, nu m'am prea putut ține de promisiunea de-a vă trimite să-ți tământal câte un manuscris. Nevoia a făcut ca să intru la oficiul de închiriere, care oficiu, pe lângă că e strașnic de obositor, îmi și fură tot timpul. Cu toate acestea, n'am cuvinte să Vă mulțumesc, pentru că prin numărul trecut al ziarului Dv. mi-ați luat apărarea, dovedind prin aceasta că deși nu am avut timp a mă ocupa cu ziarul, totuși nu-ați uitat pe vechiul Dv. redactor.

Mirosul fin de ziaristică a făcut ca ambele ziare apărute la aceeași oră cu aceeași dată să se scrie sub același titlu și articol și răspunsul producând în oraș o mare senzație, fiind astfel de lucruri foarte rari între două gazete locale.

Mi-e atât de greu și am o deosebită durere sufletească, trebuind a lua condeiul și a mă folosi de el, în detrimentul acestor lichele, de numele cărora s'a scandalizat întreaga opinie publică din Alba-Iulia, cunoscându-i capabili de ori și ce. Totuși la cererea Dv. nu le rămân dator. Ei vor urma însă înainte cu calomniile și cu o sumedenie de batjocuri și de minciuni pentru a degrada atât persoana mea cât și persoana Dv. și ziarul cel dirijați. Nnu vă scandalizați însă; — glasul măgarului nu ajunge în cer — flecăriile lor nu mai au nici un preț pe piață și nu mai produc nici o senzație, au devenit foarte searbete — forțând pe unii să nu mai dea cu băta în baltă, ci să dea cu ea în cap, rămânând ei pe margina bălții.

Firea mea a fost totdeauna atât de pacinică și am crezut ca să nu le dau nici o atenție, având în vedere că în viața mea am înconjurat cearta și nici odată nu am iubit neplăcerile și hărțuile. La noi, în țara de unde am venit eu, St. Doamnă, nu sunt așa oamenii, să vede însă că suntem forțați în viață a ne acomoda diferitelor curente. Dacă nu le-aș fi dat nici o atenție ar fi zis că sunt un laș, ce mă înspăimânt, l'aș fi strivit frumușel cu așa — printr'un răspuns scurt — dar din modul cum scriu ei și prin procedura lor în gazetărie, dau dovadă că le lipsește ori ce simț de rușine și nici măcar pușcăriia nu-i mai compromite . . .

Pentruca să fiu responsabil de tot cea ce scriu, dați-mi voie ca în cât timpul îmi permite să preiau cu ziua de azi pe un scurt timp redactarea

Teama unei iubiri demne și sincere, nu mă înfricoșează. O simt căci de mult o aștept.

Și totuși vezi mă tem Scepticismul meu merge așa de parte!

Atunci lasă-mă mai bine, să trăiesc ca și până acum, iluzii fără a încerca vreuna din deziluziile unei iubiri conservată cu atâta sintenie.

Așa că nu te superi?.. Te las cu bine și nu te mai uita așa supărată când treci în valsul pașilor tăi energici.

Alba-Iulia, la 26. ianuarie 1922.

Gaby Plevna.

Gluma săptămânei.

(Dintr'o geantă plină.)

Cine ce primește cadou de Sf. Paști?

1. Dr. Cornel Dărămuș.

a) Doauăzeci kg. coroane hârtie nestampilată, pe care o va schimba în jumătate cu lei românești la banca Izvorul.

b) Va mai primi un ofițer din armata lui Horty, care să facă curte nevastesii în zilele de sărbători, răsând și bătându-și joc de „mămăligari”.

2. Horia Teculescu.

a) Un nou credit de vreo 20,000 lei care va fi achitat la alte alegeri de part. național.

b) Un nou parazit care va trăi din cojile Dsale, se va înscrie în part. țărănist și va colabora la Alba-Iulia.

c) Doauă cereri de admitere la maturitate fiecare cu câte 1000 lei anex.

d) Un pașaport pentru balamuc.

3. Aron Cotruș.

a) O muză din Dealu Spirii care să-l inspire a face prostii și a-și recăpăta talentul pierdut în societatea lui H. Teculescu.

b) Un clopot ș-o zdrâmbaie.

c) O diplomă de „haimana” cl. I.

4. Ioanichie Măgariu.

Doauă urechi și un kg. de fasole.

5. Toate servitoarele și bucătăresele câte o invitație la balul țigănilor în localul Red. A.-I. și câte un cozonac cu nuci pregătit „la București” din banii bănci I. de madame Hâm.

6. . . . S'a rupt firul telefonic . . .

Toma Nedelcu Crișanu,

ziarului Dv. oferindu-Vă din nou serviciile mele — dându-Vă tot odată și un sfat, pe care îl las să-l judecați și dacă îl veți găsi de bun să-l acceptați:

Intre două ziare ce încep polemică, de regulă, unul trebuie să cedeze și eu, așa crede de cuvânt să cedeze ziarul Dv. Nu e vorba, că ziarul e invins, ci e vorba de compromitere.

Ziarul „Alba-Iulia” prin modul său de scriere s'a compromis și degradat și toate celelalte ziare cari vor mai sta la discuție cu aceasta fiuică murdară se vor compromite, iar un ziar compromis înaintea publicului nu mai are nici un rost:

Primiți, St. Doamnă, expresia deosebitei stime și considerații.

Alba-Iulia la 12 April 1922.

Cornel J. Russu.

D-lui redactor al ziarului „Alba Iulia”

D-le Pușcariu!

Dacă nu V'aș cunoaște personal și dacă nu aș ști sigur că Dv. sunteți cu totul desinteresat și neameteat în complotul ce se urzește contra mea, aș fi în măsură a Vă cumpani cuvintele ce vi-le adresez.

Rog deci a nu lua nimic asupra Dv. din cele atribuite ziarului ce-l redactați și unde să strecoară, vrând nevrând, măgăriile unor nesocotiți. — Nu e vina Dv. dacă sunteți condamnați la același soartă, ca și mine pe vremuri.

Rectificarea de mai jos aș fi trimis'o și ziarului Dv. dar eram sigur că nici cu voința de fer a Dv. nu se putea publica.

În urma celor publicate de Dv. în No. 21 din 9 April și a celor publicate de „Transilvania Românească” No. 15 dela aceeași dată, țin să rectific următoarele:

Horea Teculescu, nu a fost nicidecum în Seminarul din Blaj, după cum afirmă Trans. Rom. ci la seminarul din Sibiu. Deși cursist, el a obținut de vre-o 3-4 săptămâni diploma de profesor.

Referitor la cele publicate contra mea de ziarul „Alba Iulia”, țin să comunic că; subsemnatul nu am fost nici când plutonier în armată, deoarece la acest rang nu pot fi înaintați decât acei ce se reangajază, ci am fost un simplu sergent în terminul meu de activitate.

Regret foarte mult că greșitul Dv. „Monitor oficial” mă înaintea prea târziu, fiind deja demobilizat la 1 April 1921 cu conting. 1919.

Nu-mi amintesc nici cea ce zice un domn maior: „Picioare peste picioare, cu țigara în gură, cu aier grav” să fi zis că examenele le voi da la toamnă.

Ar fi bine să-i comunicați acestui domn maior, că sergentul Rusu știe și în civilie mai multă etichetă decât a-și trăda cele patru clase elementare, după cum afirmați Dv. și nu poate vorbi cu țigara în gură că să înecă. Ce bine ar fi să-i ziceți și acestui complice al Dv. de care mâine o să vă bateți tot Dv. joc, „Jigodie obrasnică”.

Despre pregătirea mea intelectuală ar fi bine să nu Vă interesați, deoarece vă asigur că nu mi-am pregătit-o la facultatea Dlu Nichifor Borza din Maieri și nici n'am căștigat-o în biroul notarial din Cergăul mare sau pestrecându-mă admirând muzele din Dealul Spirii până când tata m'ar fi adus de ureche acasă. — Nu.

Despre greșelile mele ortografice, interpunctiune, topică și mai ales — logică — despre cari toți cei grupați în jurul acelu ziar al Dv. nici ideie nu au, când însuși Horia Teculescu închipuitul mare literat și prof. de limba română șef redactorul Dv., a căzut anul trecut, la facultatea din Cluj din gramatică și din logică. Cred că vedeți și Dv. că nu merită să lungim discuția, pe care o vedem și în altă parte a ziarului, în vreme ce înșiși elevii, au mai multă cunoștință de limbă, de stilistică, de logică etc. decât profesorul lor.

Miracolul prin care am ajuns membru în sindicatul ziaristilor, ca să nu fie o taină înaintea Dv. îl desleg.

La sindicatul ziaristilor nu trebuie să dai mită ca să poți fi înscris, acolo merge fie care om cinstit. — Așa e acolo.

Ziceți că nu v'ar mira dacă ord. din loc ar începe publicarea unei reviste de estetică, sub directiva unei bucătărese. Țin să afirm, că acest lucru ar fi imposibil. Cum credeți ca — și bucătăresele și servitoarele să facă concurență patronului lor Dr. C. Dărămuș, care totodată e și dirigentul acelei combinații în red. Dv.

Regret foarte mult că ambele zi-

are din loc, apărute la aceeași oară cu aceeași dată ne decorează și pe mine și pe Dl. Florică cu aceeași decorație „jigodie obraznică.” — Ambi suntem în posesiunea acestei — bene merenti — ne vom sili însă a arăta opiniei publice care din noi doi am meritat mai bine această înaltă distincție.

Primiți Die Pușcariu, expresiunea sincerii mele simpatii dorindu-vă sărbători fericite.

Alba-Iulia, la 14 April 1922.

Gornel C. Russu.

Clica lichelelor din Alba-Iulia.

(Pe voi vă nimiciră a pismei răutate.)

Horia Teculescu profesor, Aron Cotruș liber, Dr. Cornel Dărămuș medic, Ioanichie Măgariu (fost pășitor la fermă, cărpaci de ciobote pe sate și uletrior red. resp. la „Alba-Iulia” etc.)

1. Horia Teculescu.

Bărbat tânăr, însă un egoist pătimăș, care ar strivi și ultima vietate ce ar putea, văzându-o că trăiește. Răzând și bătându-și joc de durerea ce o poate cauza altora, acest individ și-a făcut din egoism o adevărată meserie și care a săvârșit cel mai mare păcat, nefericind o femeie, luându'o în căsătorie.

Pentruca opinia publică să-și facă o idee asupra acestei persoane, e suficient să reamintesc că mai anii trecuți deși necăsătorit sta cu locuința în hotelul „Dacia”, cu toate că tatăl său protopopol Ioan Teculescu cu familia locuiește în acest oraș și pe care dacă ar fi avut și ar avea și azi puterea l'ar condamna pe tatsu la spânzurătoare, pentru simplul motiv că e un cinstit preot — și e liberal.

Nu arareori s'a întâmplat că; chiar și între elevii din clasă să arunce cuvinte ca:

— Și tu ești fecior de popă.

— Care știe să-mi spue, pentru ce toți popii din Blaj sunt grași etc? Cari cuvinte grele, în fața elevilor, asemeni dovedesc ura acestui individ față de preoțime.

Care cetățean din țara românească

ar fi în stare să întărească, că acest Teculescu este un tip de profesor când și pe camarazii Dsale profesori îi poreclește ca: fleac, nulă, nimic, rahat, desconsiderându-i și degradându-i, ce zice opina publică la aceasta? Ce merită dela acest individ atunci un alt funcționar muritor de foame cu 600 lei lunar?

Cine e acel ce poate întări că un tip de profesor, mai poate rămâne un ceas în mijlocul elevilor săi, când turmentat de beutură îl vezi în zorii zilei eșind din carciumă impletindu-se spre casă, cu pălăria în vârful bățului.

Inchipuindu-și că produce mai mult ca însuși Iorga, este, pentru societate, cel mai nesuferit și mai inutil profesor, având totodată pretenția a da altora lecții de ortografie și de logică, însuși a căzut, anul trecut la examenul dela facultatea din Cluj din gramatică și din logică — fiind cursist și abia cu 3-4 săptămâni înainte, cu mare greutate a reușit a corege acest rușinos suficient, — în vreme ce elevii pe cari trebuie să-i învețe cunosc mai multă logică de cât profesorul lor. — (Va urma).

Corupție și mituire.

— Dnu Nathan Lasăr din Localitate în calitate de Comisioner își ia angajamentul, de a face ori ce Comisione ca obținere de pașapoarte, vize cum și ori ce afaceri ce diferite persoane va avea nevoie în București. Cursele vor fi organizate săptămânal. Pentru informații la domiciliu Dsale și Redacția Gazetei.

STEINHERTZ HANY

Alba-Iulia, Str. Vânători No. 73

CUMPARĂ ȘI VINDE

ori și ce fel de aramă — reformături militare și ori și ce alte vechituri, precum și oase în cantități mari și mici de la cazarmii, birturi și măcelari.
!! Ofer prețuri bune !!

Tuturor abonaților și neabonaților cari cetesc gazeta „Transilvania Românească” le dorim — „sărbători fericite” —

Casa de Păstrare din Alba-Iulia S. A.

Capital societar 2 milioane Lei.

Oferă împrumuturi și credite pentru economi pe ipotecă, ori pe alte garanții.

Escomptează cambii interne și streine.

Primește depuneri spre fructificare pe libele și pe cont curent.

Liquidează avansuri pe efecte publice și pe amanete.

Primește ori-ce valori și documente pentru păstrare.

Acreditează pe toate pietele mai însemnate din streinetate.

Execută foarte avantajos comisiuni de bursă în București și Budapesta.

Cumpără și vinde toate valutele streine.

Pe lângă condițiunile cele mai favorabile **execută rambursări** în Ungaria, Germania, Austria, Cehoslovacia și Iugoslavia pe cursul zilei.

M. Schächter

întreprinsător de zugrăvit și vopsitor

primește și execută ieftin și conștințios, picturi de biserici, case etc. precum și ori ce fel de lucruri aparținătoare în bransa această, precum și vopsitul în ulei și firnăisuri de uși feresti și mobile.

Comandați: la locuința în Strada Roșiori No. 6.